

İNNOVASYON ANAYASASINDAN 10 EMİR

- 1 Nesneleri ve sistemi bağımsız parçalara bölün.
- 2 Nesne ve sistemleri tek biçimlilikten kurtarın.
- 3 Sistem yapılarını simetrik halden asimetrik hale çevirin.
- 4 Paralel operasyonlar için benzer unsurları bir araya toplayın.
- 5 Problemi çözmek için eylemleri altüst edin.
- 6 Eğer sistem belli bir hat üzerinde gidiyorsa, onu o hattan çıkarın.
- 7 Sistemin dalgalanmasına yol açın.
- 8 Rutin ve süregelen eylemler yerine, periyodik ve heyecan verici eylemler yapın.
- 9 İnnovasyon sürecini yüksek hızda yönetin.
- 10 Sisteminizi geliştirmek için geri bildirim mekanizmaları ile tanışın.

başlangıç noktasından bu sona giden işlemler kümesi genişliyor. İşte yaratıcı fikirler de bu işlemler kümesi içerisinde ortaya çıkıyor.

Modelin tarihine baktığımızda hala konuşuluyor olması ilgi çekici. Zira kavramın ortaya çıkış tarihi 1946. Zamanının yanı sıra kavramın ortaya çıktığı yer de enteresan. Kavram, İkinci Dünya Savaşı'ndan yeni çıkmış Stalin döneminin Sovyetler Birliği'nde ortaya atılıyor. Kavramın mucidi bu modeli ortaya attığında 22 yaşında olan ve Sovyet donanmasında çalışan bilim adamı Genrich Altshuller. Genç bilim adamı sorumlu olduğu teknoloji çalışmaları için bu kavramla anılan modeli bulduğunda aynı modelin siyaset ve ekonomi alanında da işlevsel olabileceğini düşünüyor. Bu düşüncenin verdiği heyecanla bu modeli anlatmak için Stalin'in yanına çıkıyor. Fakat Stalin bu modelden ve sahibinden kuşku duyup Altshuller'in tutuklanmasını sağlıyor.

İnnovasyon anayasası

Altshuller, Stalin'in ölümüyle serbest kaldıktan sonra 1998 yılındaki ölümüne kadar bu konudaki çalışmalarına devam ediyor. Altshuller alınmış patentlerle ilgili araştırmalar yapmaya başlıyor. Tam 200 bin patent başvurusu ile ilgili eleştiri yazısı kaleme alan Altshuller bu eleştiri yazılarından bir innovasyon anayasası çıkarıyor.

Algoritma Danışmanlık şirketinin yönetici ortağı Ali Özgenç, Altshuller'in bu patent çalışmalarında 40 adet ortak nokta bulunduğunu söylüyor. İşte bu 40 ortak prensip TRIZ modelinin omurgasını oluşturuyor. Bu prensipler genel innovasyon çalışmalarını yönlendirme açısından şirketlerce kolay kullanılabilir prensipler olarak daha çok

dikkat çekiyor. Ali Özgenç, bu kolay uygulanabilir prensiplerin daha çok teknoloji innovasyonu yapan şirketler için geçerli olduğunu belirtiyor. Zaten dünyada bu modeli kullanan şirketlere bakıldığında bunların çoğunlukla teknoloji geliştiren şirketler olduğu görülüyor. Dünyada bu modeli kullanan şirketler arasında BAE Systems, CSC, Procter&Gamble, Ford Motor Company, Boeing, Philips, Samsung, LG Electronics başta geliyor.

1946 yılında ortaya atılan kavramın dünyanın önde gelen şirketleri tarafından günümüzde hala kullanılıyor olmasının arkasında modelin kışkırtıcı yapısı var. Bu kışkırtıcılık şirketlere sıradışı ve dinamik bir innovasyon anlayışı getiriyor. Kavramın mucidinin incelediği patent çalışmalarında gördüğü ortak noktalarda belirlediği prensiplerde, innovasyon çalışmaları süresince ortaya çıkacak çelişkiler yer alıyor. TRIZ modelinde mühendislerin çelişkileri çözmekten ziyade bu çelişkileri yenilikçi ürün geliştirmek için kullanmaları tavsiye ediliyor.

Alışılan Ar-Ge ve innovasyon çalışmaları düzeninde Ar-Ge personeli işi ile ilgili ortaya çıkan engelleri aşmak için çaba gösterir. Aştığında ortaya çıkardığı ürün sayısı ise birdir. Fakat TRIZ modeli çelişkilerle dolu bu sürecin verimli bir tarla olduğunu hayal ederek, innovasyonda odayın tümüyle bu problemleri çözmeye yönelik olmadığını gösteriyor. Bu problem çözme sürecinde sonuçtakinden daha fazla çıktının alınması amaçlanıyor. İşte bu durum modelin halen niye geçerli olduğunu açıklıyor. Çünkü bugün innovasyon ve Ar-Ge çalışmaları yapan tüm şirketlerin tek bir derdi var, o da bu çalışmalardan yeteri kadar geri dönüş alarak kar-

ALİ ÖZGENÇ

Algoritma Danışmanlık Yönetici Ortak

Altshuller yıllar süren patent çalışmalarında, bunlar arasında 40 adet ortak nokta buluyor. İşte bu 40 ortak prensip TRIZ modelinin omurgasını oluşturuyor. Kolay uygulanabilir bu prensipler daha çok teknoloji innovasyonu yapan şirketler için geçerli. Dünyada bu modeli kullanan şirketler arasında BAE Systems, CSC, Procter&Gamble, Ford Motor Company, Boeing, Philips, Samsung, LG Electronics başta geliyor.

larını yükseltmek. Hiçbir şirket yöneticisi örneğin bu konuda General Motors ile aynı kaderi paylaşmak istemiyor. GM, 2007 yılında Ar-Ge harcamalarına 3,3 milyar dolar yatırıp seneyi 38 milyar dolar zararla kapatmıştı.

Şirket kültürüne nüfuz

Bu modeli önemli kılan bir başka özelliği de, innovasyon sürecinde her şeyi kapsamaya çalışması. TRIZ modeli, innovasyon sürecindeki her unsura ayrı önem veriyor. Bu süreçte birçok unsurun bir arada olması, işler için ayakbağı değil de zenginleştirici unsurlar olara değerlendiriliyor. Modelin dikkat çeken bir başka özelliği ise, innovasyonu bir kültür halinde şirketlerin yapısına yerleştirme çabası. TRIZ modeli, beyin fırtınası gibi kısa ömürlü bir innovasyon seçeneği değil. Bu modeli yerleştirmek için şirketin uzun vadede bu konuya motive olması gerekiyor. Tabii böyle olunca innovasyon kültürü şirket bünyesine ve çalışanlarına daha çok etki ediyor. ||